

1 Sarcina probei

1.1 Care sunt regulile privind sarcina probei?

Sarcina probei aparține persoanei care face o afirmație, așa cum reiese din secțiunea 562 din Codul de organizare și procedură civilă: „sarcina dovedirii unui fapt, în toate cazurile, va aparține părții care susține faptul”.

1.2 Există reguli privind exceptarea anumitor fapte de la sarcina probei? În ce situații? Există posibilitatea de a prezenta probe pentru a dovedi că o anumită prezumție legală nu este valabilă?

Da, aceste norme există și se găsesc în secțiunea 627 și urm. din Codul de organizare și procedură civilă. Secțiunea 627 menționează documentele care nu necesită dovezi de autenticitate, inclusiv:

acte ale guvernului maltez, semnate de ministrul sau de șeful de departament de la care provin sau, în absența sa, de adjunctul, asistentul său sau un alt funcționar de la nivelul ierarhic următor, autorizat să semneze astfel de acte;

registrele oricărui departament al guvernului maltez;

toate actele publice semnate de autoritățile competente și publicate în Jurnalul Oficial;

actele guvernului maltez tipărite sub autoritatea guvernului și publicate în mod legal;

actele și registrele instanțelor de judecată și ale instanțelor ecleziastice din Malta;

certIFICATELE emise de Registrul civil și Registrul funciar;

protestul de mare realizat sub autoritatea Primei Camere a Tribunalului Civil;

alte documente menționate în Legea privind navigația comercială (inclusiv certificatele de înregistrare semnate de secretar sau alt funcționar autorizat și orice alt fapt menționat pe certificatul de înregistrare care apare semnat de secretar sau alt funcționar autorizat).

Există alte documente care pot fi prezentate și conținutul lor este scutit de sarcina probei, cu toate acestea autenticitatea lor trebuie dovedită și acestea includ:

actele și registrele oricărei unități sau ale unui organism public autorizat sau recunoscut de lege sau de guvern;

actele parohiale și registrele privind nașterile, căsătoriile și decesele și dispozițiile prevăzute conform legii în prezența unui preot paroh;

actele și registrele notarilor publici din Malta;

registrele comercianților întocmite în conformitate cu legea, numai cu privire la orice acord sau altă tranzacție de natură comercială;

registrele agenților publici de bursă întocmite în conformitate cu legea, cu privire la orice relație între părțile contractuale în domeniul comercial.

Pot fi prezentate probe care sunt contrare conținutului acestor tipuri de documente.

Pe lângă aceste documente, există o altă prezumție reglementată de capitolul 16 din legislația malteză, Codul civil, și anume că un copil născut în timpul căsătoriei este descendentul soțului. Această prezumție legală se poate dovedi ca nemaifiind valabilă prin intermediul unei cereri sub jurământ depuse la instanța de drept civil (secția de dreptul familiei) și prin prezentarea de probe conform cărora o astfel de prezumție nu este valabilă.

1.3 În ce măsură instanța trebuie să aibă certitudinea cu privire la un fapt pentru a-și întemeia hotărârea pe existența aceluia fapt?

Pentru a pronunța o sentință în cauzele de drept civil, o instanță trebuie să fie convinsă că au fost prezentate suficiente probe potrivit balanței probabilităților.

2 Strângerea probelor

2.1 Pentru strângerea probelor este întotdeauna necesar ca una dintre părți să facă o cerere în acest sens sau în anumite cazuri judecătorul poate dispune, de asemenea, din proprie inițiativă, strângerea de probe?

Fiecare parte dintr-un proces, oricare ar fi interesul său, poate depune mărturie, fie la propria cerere, fie la cererea unei alte părți din proces, fie atunci când este citată să facă acest lucru *ex officio* de către instanță. Atunci când procedura este inițiată printr-o cerere sub jurământ trebuie întocmită o listă a martorilor. Același lucru se aplică răspunsului sub jurământ – trebuie să includă o listă a martorilor. Dacă o parte trebuie să prezinte un martor care nu a fost menționat, trebuie depusă o cerere în acest sens.

2.2 În cazul în care cererea uneia dintre părți cu privire la strângerea de probe este aprobată, care sunt etapele următoare?

După acceptarea cererii cu privire la strângerea de probe, martorii sunt citați pentru a se prezenta prin intermediul unei citații emise după depunerea unei cereri de către partea care dorește prezentarea lor. Cererile de eliberare a acestei citații la Curtea de Magistrați (Malta) și la Curtea de Magistrați (Gozo) în jurisdicția sa inferioară se pot face verbal.

2.3 Care sunt situațiile în care instanța poate respinge cererea uneia dintre părți de strângere de probe?

O instanță poate respinge o cerere a unei părți cu privire la strângerea de probe atunci când persoana citată este un avocat, un procuror sau un preot. Mai mult, de regulă, nicio persoană prezentă în timpul unei ședințe nu se poate prezenta ca martor în aceeași cauză. Cu toate acestea, este decizia instanței de a nu ține cont de această regulă în cazuri particulare dacă există motive solide pentru aceasta. Există, de asemenea, legi speciale care reglementează caracterul secret oficial și nu permit divulgarea de informații secrete și confidențiale. De asemenea, cererea poate fi respinsă dacă instanța este de părere că martorul nu este relevant.

2.4 Care sunt diferitele mijloace de probă?

Există trei mijloace de probă care pot fi prezentate, și anume: documente, declarații verbale și affidavit.

2.5 Care sunt metodele de obținere de probe de la martori? Acestea diferă de metodele folosite pentru obținerea de probe de la experții martori? Care sunt normele în ceea ce privește depunerea probelor scrise și avizele/rapoartele experților?

Regula generală este că examinarea martorilor în cadrul soluționării cauzelor se face în ședință publică și *oral*. Cu toate acestea, legea prevede alte mijloace de obținere a probelor care pot fi utilizate:

Probele pot fi prezentate prin affidavit atât pentru martorii care locuiesc în Malta, cât și pentru cei care au reședința în străinătate.

În cazul unei persoane care urmează să părăsească Malta sau este bolnavă sau în vârstă sau care este predispusă la deces sau să fie în incapacitate înainte de examinarea cauzei sau care nu se poate prezenta la ședință, instanța poate angaja un asistent judiciar pentru audierea acelei persoane. În acest caz, întrebările adresate martorului, împreună cu răspunsurile sale, se vor menționa în scris și martorul va semna proba sau va face un semn în formă de X în locul semnăturii.

Instanța poate numi, de asemenea, un judecător suplimentar pentru a audia un anumit martor în cazul în care martorii nu își pot părăsi locuința din cauza vârstei lor.

Dacă un martor locuiește în străinătate, un avocat, prin intermediul unei cereri, poate solicita o audiere prin intermediul unei scrisori de solicitare (cerere rogatorie) – partea care solicită audierea acestui martor va prezenta întrebările scrise și va furniza numele și adresa persoanei care se va prezenta în numele său în timpul audierii martorului.

Dacă instanța consideră corespunzător, poate permite realizarea unei înregistrări audio sau video a probelor solicitate martorului.

Instanța poate desemna arbitri judiciari pe care să îi autorizeze să audieze martori și să administreze depunerea jurământului.

Atunci când un arbitru judiciar este desemnat pentru strângerea de probe, el dispune de aceleași mijloace pe care le au la dispoziție instanțele.

2.6 Unele mijloace de probă au o forță probantă mai mare decât celelalte?

Toate mijloacele de probă sunt considerate ca fiind la fel de importante.

2.7 Pentru dovedirea anumitor fapte, sunt obligatorii anumite tipuri de probă?

Nu, dar trebuie întotdeauna prezentate cele mai temeinice probe.

2.8 Martorii au prin lege obligația de a depune mărturie?

Da, legea obligă toți martorii citați să depună mărturie. Cu toate acestea, un martor nu poate fi obligat să răspundă la întrebări care pot avea ca rezultat urmărirea sa penală.

2.9 În ce cazuri poate un martor refuza să depună mărturie?

Soțul sau soția oricărei părți dintr-un proces sunt martori competenți și pot fi obligați să depună mărturie într-o cauză la cererea oricărei părți. Cu toate acestea, soțul nu poate fi obligat să divulge orice fapt pe care soția sa este posibil să i-l fi spus cu titlu confidențial în cursul căsătoriei lor și invers, nici nu poate fi obligat unul din soți să răspundă la întrebările care pot avea ca urmare urmărirea penală a unuia dintre soți.

Alte excepții se referă la informațiile aduse la cunoștința avocaților, procurorilor sau preoților. Cu toate acestea, dacă un avocat sau un procuror obține consimțământul clientului său sau dacă un preot obține consimțământul persoanei care s-a spovedit, aceștia pot fi interogați cu privire la chestiunile care le-au fost aduse la cunoștință (făcând obiectul consimțământului); avocatul sau procurorul cu privire la ceea ce i-a fost încredințat de către client în scopul cauzei, iar preotul cu privire la faptele pe care le-a aflat sub secretul spovedaniei sau în timpul unei spovedanii.

Cu excepția unei hotărâri judecătorești, contabililor, medicilor, asistenților sociali, psihologilor și consilierilor matrimoniali nu li se poate cere să divulge informații care le-au fost comunicate de clienții lor în temeiul secretului profesional sau dacă li se aduc la cunoștință astfel de informații în capacitatea lor profesională. Acest privilegiu este extins, de asemenea, interpreților angajați pentru traducerea unor astfel de informații secrete.

Un martor care trebuie să păstreze secretul profesional nu poate divulga informații secrete și confidențiale, exceptând anumite circumstanțe, conform legislației specifice aplicabile cauzei.

2.10 Persoana care refuză să depună mărturie poate fi sancționată sau obligată să depună mărturie?

Dacă un martor citat în mod corespunzător nu se prezintă atunci când este citat, acesta se face vinovat de sfidarea curții și este condamnat și amendat imediat. Instanța poate, de asemenea, printr-un mandat de escortă sau de arestare să îl oblige să se prezinte și să depună mărturie în cadrul unei ședințe ulterioare. Cu toate acestea, instanța poate anula amenda impusă dacă sunt furnizate motive temeinice pentru neprezentare.

2.11 Există persoane cărora nu li se poate cere să depună mărturie?

Orice persoană în deplinătatea facultăților mintale, dacă nu există excepții privind competența sa, poate fi citată ca martor. Un martor de orice vârstă poate fi citat, în măsura în care este conștient de faptul că prezentarea de probe false reprezintă un lucru greșit.

2.12 Care este rolul judecătorului și al părților în audierea unui martor? În ce situații martorul poate fi audiat prin intermediul videoconferinței sau prin alte mijloace tehnice?

În timpul examinării sau al confruntării, instanța poate pune martorului orice întrebare pe care o consideră necesară sau adecvată. De altfel, fiecare parte dintr-un proces, oricare ar fi interesul său, poate depune mărturie, fie la propria cerere, fie la cererea unei alte părți din proces, fie atunci când este citată să facă acest lucru *ex officio* de către instanță.

În cauzele în care sunt implicați minori, judecătorul audiază minorul de obicei *in camera* (cu ușile închise) sau este desemnat un avocat pentru minori pentru audierea minorului.

Martorii care nu locuiesc în Malta pot fi audiați prin videoconferință.

3 Evaluarea probelor

3.1 Când probele nu au fost obținute legal de către una dintre părți, există restricții pentru instanță în ceea ce privește luarea în considerare a acestor probe în formularea hotărârii?

Dacă probele nu au fost obținute prin mijloace ilegale, instanța nu are restricții în ceea ce privește pronunțarea hotărârii sale. Singura excepție este aceea că, de regulă, instanța nu ia în considerare probele privind fapte despre care martorul afirmă că le-a aflat de la alte persoane sau faptele menționate de alte părți care pot fi convocate pentru a depune mărturie în acest sens.

3.2 În calitate de parte într-o cauză, propria mea declarație va conta ca probă?

Da, declarațiile făcute de o parte în cauză sunt admisibile.

Ultima actualizare: 22/03/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.